Ч. 83. Пятниця 12 (25) цьвітня 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостнах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуациї. — Положене в Бельґії. — По убитю Сіпяґіна.)

В парляментарних кругах у Відни займають ся живо справою приспішеня ходу буджетової дискусиї. Показало ся, що установлене т. зв. контингенту бесідників, єсть не лиш цілком непрактичне, але противно, припізнює лиш хід дискусиї; бесідники бо виголошують такі довгі промови, що наради ідуть в палаті дуже повільно. Доси полагодила палата послів менше більше доперва половину буджету; позаяк з бесідників забирало голос до 16-ого с. м. включно 125, отже полишило ся ще 185 бесідників, не числячи тих, котрі будуть промавляти при „фактичних спростованях“, дальше при предложенях, які мають бути рівночасно з буджетом полагоджені, як предложене о торговли збіжем на речинець, о податку від зелізничих білетів, о субвенциї для товариств парохідної плавби на Дунаю, і т. д. Обчисляють, що має ще прийти до голосу що найменше 250 послів, а на то, не увзглядняючи вже непредвиджених несподіванок, треба около 30 засідань. Позаяк в маю, з огляду на рівночасні наради делеґаций в Будапешті, — може відбути ся що найбільше 15 засідань палати послів, то наради палати можуть протягнути ся аж до половини червня, що для всїх послів було би дуже невигідно. З тої причини має бути намір, аби конференциї провідників клюбів предложити такий проект: Провідники клюбів мають вплинути на бесідників з своїх сторонництв, аби ніхто з них не промавляв довше, як пів години, коли би помимо того промавляв котрий з них довше, сторонництво має позволити, аби вичеркнено одного з слідуючих бесідників того сторонництва.

Бельґийскі робітники услухали візваня ґенеральної робітничої ради; і в Брюксели і в провінциональних містах настав спокій. Страйк майже всюди закінчено, більша часть робітників вернула до праці. В наслідок того правительство знесло заборону зборів. Лише в центральнім басені ґірничім не вернуло ще до роботи яких 60 процент робітників. Мотиви ухвали ґенеральної ради робітничої, котра наказала перервати ґенеральний страйк, не звістно. Социялістичні посли взиваючи короля до інтервенциї, заявили були в парляменті, що коли „король скаже слово, в Бельґії настане спокій“. Можлива річ, що король обіцяв інтервенїювати в їх користь. Можлива також річ, що ґенеральна рада прийшла до переконаня, що при теперішних обставинах ґенеральним страйком не осягне цїли. Деякі дневники доносять, що робітники перервали страйк, котрий викликав би криваву революцию і масову різню робітників, а зачнуть тепер енерґічну акцию против короля і династиї, бо король одним словом міг був рішити справу в користь народних мас. Ліберальні дневники роблять королеви закид за се, що він не інтервенїював. Мимо того, що праця всюди наново розпочала ся, в цілій Бельґії панує велике пригноблене. Брюксельскі дневники думають, що парлямент в теперішнім складі вже більше не зійде ся і що рішучо буде розвязаний.

З Петербурга доносять, що слідство против убийника міністра Сіпяґіна викрило, що він виїхав з Саратова 2 цьвітня до Виборґа в Фінляндиї, звідки майже кождого дня приїздив до Петербурга. Мала, незначна дрібниця, навела на слід, звідки убийник походить. При нїм найдено оплаток, в котрім завинене було средство протяв болю голови. На тім оплатку був стемпель одної аптики в Виборзї. Сейчас переведено слідство і найшов ся жандарм з Виборґа, котрий пізнав убийника. Коли убийника Балмашева ставлено до ока з тим жандармом і кількома иншими особами з Виборґа, котрі єго пізнали, Балмашев зімлїв і 2 години був непритомний. Коли прийшов до себе, мовчав і на питаня не відповів нїчого. Поліция каже, що попала на слїд єго спільників. — Як доносять з Парижа переведено там ревізию у кількох Росиян. Ревізия виказала, що на житє Сіпяґіна був заговор уложений в Парижи. Підозрінї заговірники будуть видалені з Франциї. — „Правительственний Вестнік“ оповіщує, що новий міністер внутрішних справ, Плеве, приказав передати процес Балмашева воєнному судови і що суд той буде доразовий.

ЩАСТЄ.

(З француского — Ґі де Мопассанта.)

Була година підвечірку — заки подали сьвітло. Вілля здіймала ся над морем; сонце зникло з овиду та значило перебуту дорогу багрянно-золотистою смугою, а Середземне море, без зморщин, без руху, гладке, полискуюче ще послїдними блесками западаючого дня, видавало ся шибою гладженого металю, величаньскою, безмежною.

Далеко на право, зубаті гори рисували темні стіни на блїднїючім овиді.

Говорено о любови. Розбирано подрібно ту так стару річ, повтаряно погляди, вже тілько раз висказані. Лагідна сумовитість смерку протинала слова, ніжність заволоділа душами всїх, а слово: „любов“, заєдно повертаюче, вимовлюване то сильним мужеским голосом, то легким, звучним голосом жіночим, здавало ся наповнювало малий сальоник, уносячи ся як птах, або як невидимий дух.

— Чи можна любити кільканайцять літ без перерви?

— Так! — казали одні.

— Нї! — відповідали другі.

Наводжено случаї, зачеркувано границї, давано приміри, і всї мужчини і женщини, повні насуваючих ся і непокоячих спомнів, які не давали навести ся, а тиснули ся на уста, говорили з глубоким пересьвідченем і великим запалом, спорили о тій старій всемогучій, невиясненій і сердечній злуцї двох сердець.

Але нагле хтось, що далеко глядів перед себе, скрикнув:

— Ах! дивіть там, що то таке?

На мори, далеко на овиді, виднїла величаньска, сїра, замрачена маса.

Женщини повставали, і не понимаючи нїчого, дивили ся на то незвичайне явище, котрого доси не бачили.

Хтось сказав:

— То Корсика! Можна єї так бачити два, три рази до року, при деяких виїмкових атмосферичних услівях, коли воздух дуже прозрачний, не криє єї в мраках, які творять ся з пари вод, і засланяють звичайно дальші види.

Розпізнавано як в тумані хребти гір, добачувано верхи, покриті снігом. І всї стояли зачудовані, порушені, майже наляканї тим наглим явищем, марою, що виринала з морских филь.... Тоді один старший пан, котрий доси нїчого не говорив, відозвав ся:

— Отже.... я знав на тім острові, що тут здіймає ся перед нами, немов би сам хотів відповісти на наші спори, і пригадати менї дивний случай, — я знав прекрасний примір безнастанної любови, любови неймовірно щасливої.

Ось она.

Перед пятьма роками вибрав ся я на Корсику. Той дикий остров, більше незвістний і більше від нас далекий, як Америка, — хоч часом, так, як наприклад нинї, бачимо єго з берегів Франциї.

Увлівіть собі сьвіт ще в хаосї; море гір поперерізуване глубокими пропастями, на днї котрих шалїють потоки; нїякої долини, але величезні филї ґранїтів, великаньскі, розколисані филї землї, котрих склони покриті високими лїсами каштанів і сосон. То неурожайна, дика, пуста земля, — а хоч від часу до часу стрічає ся на сїльце, то она подібнїйша до купи каміня, зібраного на вершку гори. Нїякої культури, нїякого промислу, нїякої штуки. Не стрітить ся нїколи хочби кусника різьбленого дерева, виробленого каменя; нїгде дитинного споминку, хочби знаку на те, що предки привязували ся, чи любували ся хорошими, артистичними річами. То навіть, що найбільше впадає в очи в тім величавім, суворім краю: то дїдична байдужність для хороших статий і черт, то, що називає ся штукою.

Італія, де кожда палата переповнена творами штуки, єсть сама в собі скінченим твором, де мармур, дерево, бронз, зелїзо, — металї і камінї, сьвідчать о людскім ґенїю, де найменші старинні дрібницї наповняють старі доми, дають доказ любови до краси, — суть для нас всїх посьвяченою вітчиною, котру любимо, бо она показує величину, могучість і триумф творчої інтелїґенциї.

А та напротив неї лежача Корсика дика, полишила ся такою, як в перших днях істнованя. Чоловік жиє в простій хатї, рівнодушний на все, що не дотикає єго істнованя самого, або родинних спорів. І остав зі всїми прикметами нецивілізованої раси; прудкий, не-

Новинки.

Львів дня 24-го цьвітня 1902.

— **Іменованя.** Львівский краєвий висший суд іменував судовими офіциялами: Ан. Анджейовского для Львова, Вол. Лявросевича для Н. Села, К. Стельмаховича для Самбора, В. Шидловского для Львова, Авр. Труша для Болехова, Бр. Козиньского для Янова, Ів. Ґіваца для Львова, В. Бревку для Самбора, К. Цвенарского для Нижанкович, Г. А. Миґдена для Сколього, В. Попеля для Тернополя, Он. Голеюка для Станиславова, М. Рогатинера для Тернополя, Ол. Бородайку для Станиславова, Ів. Голейку для Городка, Льва Коциловского для Підбужа, Ігн. Кікеніса для Бібрки, Х. Туртельтавба для Лопатина і Ів. Сьвітоховского для Рогатина; дальше іменував судовими канцелїстами: Ів. Кубіцкого для Заболотова, Т. Вільковского для Підгаєць, Ів. Штреміха для Золочева, Т. Клепацкого для Самбора, Ст. Савузу для Мільниці, М. Старку для Дипова, Й. Барабаша для Буська, Ів. Дамяньчака для Монастириск, М. Крохмальницкого для Риманова, Гр. Іваницкого для Кракова, Ш. Фіпіша для Борщева, А. Фертіга для Теребовлї, Ів. Янчишина для Косова, Ів. Ріптля для Порохника, Фр. Целлеріна для Буківска, М. А. Розвадовского для Грималова, В. Шихульского для Немирова, В. Миску для Монастириск, А. Хрущевского для Рави, В. Шнаиля для Жидачева, К. Кобрипа для Буська і Ів. Хамека для Судової Вишнї. Міністерство рільництва іменувало: асистента Фр. Лїсикевича завідателем лїсів в Шешорах, а Ів. Калиту завідателем лїсів в Рафайловій.

— **Перенесеня.** Міністерство рільництва перенесло завідателїв лїсів: Йос. Овсяка з Рафайлової до Дори, Ів. Шварца з Дори до Молодятина, а люстратора лїсів Івана Ясеницкого з Молодятина до дирекциї у Львові.

— **Управа товариства жіночої спілки промислової „Труд“** у Львові рішила на послїдпім своїм засїданю відкрити бурсу для дївчат, що хотїли би вчити ся крою і шитя сукопь та біля. В першім роцї одержать кандидатки даром науку, мешкане, опал, сьвітло і опіку; в другім і дальших роках буде товариство їм платити в міру уздібненя в виконуваню робіт. — Від кандидаток жадає ся укінченя що-найменше тринайцятого року житя і четвертої кляси шкіл народних. Проба чотирнайцятьдневна до одного місяця. — Зголошеня письменні з сьвідоцтвами шкільними, метрикою і деклярациєю що-до плати на харч належить вносити на руки дирекциї товариства „Труд“.

— **Дирекция ц. к. семінариї учительської в Самборі** оголошує, що іспит з жіночих ручних робіт розпічне ся дня 12 н. ст. мая 1902 перед тамошною комісиєю. — Прошеня, належито удокументовані, треба вносити до Дирекциї ц. к. семінариї до 4 мая с. р.

— **Вдовичо-сирітский фонд** сьвященників перемискої епархії виносив з кінцем 1901 р. 387.945 К 44 сот. З тої суми було уміщено в цїнних паперах 358.920 К, а 29.025 К 44 сот. в щадничих книжочках і в готівцї. Із сих послїдних знов припадало: на корінний фонд 2.717 К 29 сот., на резервовий 4.555 К 8 сот., а до роздїлу 21.753 К 7 сот.

— **Більшу посїлість в Босирах,** повіта гусятиньского, набув від спадкоємцїв Дрімера гр. Козебродский з Глїбова за суму 280.000 К.

— **Жінка обовязана іти за чоловіком.** Цїкаву, а в многих случаях і важну справу рішав сими днями найвисший трибунал судовий у Відни. Властитель каменицї Теодор Ш. оженив ся був перед двома роками з Анною Р. а родичі жінки записали на него і на доньку каменицю. Але незадовго не міг зять видержати в хатї, бо тесть і теща стерегли єго на кождім кроцї та вигоьорювали на него перед жінкою. Отже зять наймив далеко на передмістю помешкане, замовив віз до перевоженя, і зачав перевозити ся. Вже віз з меблями був недалеко нового помешканя, коли надбігли тесть і теща та завернули віз, та наробивши крику, сказали в імени своєї доньки, що він не сьміє із старого помешканя нїчогісенько забирати. Зять тогди запізвав тестя і тещу за нарушенє права посїданя, а ті знов відповіли що зять єсть марнотравником і они мусять свою доньку боронити. Суд повітовий признав тестя і тещу винними нарушеня права посїданя і сказав, що зять має право перевезти меблї а родичі жінки не сьміють єму того збороняти. Родичі жінки рекурсували, а суд краєвий не признав зятеви права, бо сказав, що він набув меблї спільно зі своєю жінкою, а чоловік не має права без відомости і призволу жінки забирати то, що спільно з нею набув; противно, она була в праві чи то сама, чи через когось третого навіть при ужитю відповідної сили боронити свого посїданя. Справа прийшла на конець перед найвисший трибунал, а той затвердив вирок першої настої додаючи таке поясненє до свого рішеня: Чи чоловік єсть у виключнім чи спільнім посїданю меблїв, в кождім случаю він яко голова родини має право управляти домом, отже без сумніву не лиш вибирати помешканє, але також і право перевозити всї річи спільного господарства до вибраного ним помешканя, до котрого жінка обовязана іти за чоловіком. Того права не може змінити спротива жінки. Серед таких обставин було нарушенє права посїданя і длятого найвисший трибунал постановив затвердити вирок першої настої.

— **Контрабанди.** В Рецї (Фіюме) на головній коморі забрали торговельникови вина Юл. Райхови 50 бочок вина. Райх привіз був дороге грецке вино з острова Самос, за котре платить ся високе мито, і сфальшував болету митову, на котрій написав, що спроваджене вино єсть звичайне італїяньске. — У Відни знов спровадив французский ювелїр Бушерон всїляких дорогоцїнностий за 600.000 корон, і перечкував їх, не оплативши мита, а власти скарбові рішили сконфіскувати ті дорогоцїнности.

— **Значної крадежі** допустив ся невислїджений доси злодій на шкоду п. Станислави Добровольскої. Добувшись до замкненого помешканя при ул. Курковій ч. 21, підчас коли пані Добровольска пішла до міста, забрав він 2 золоті ланцушки, золоту бранзолєтку, золотий годинник, обручку, брошку, два шнурки перел, золотий хрестик і золоті ковтки, все разом вартости 1200 К.

Телеґрами.

Віденъ 24 цьвітня. Сими днями прибуде сюди президент угорского кабінету Сель, аби радити з дром Кербером над справою митовою.

Будапешт 24 цьвітня. Яко наслїдника міністра Гораньского називають ґр. Юлія Сапаріґого, котрий вже в кількох ґабінетах був міністром.

Новий Йорк 24 цьвітня. Машиніст Давіс, що виконав засуд смерти на Чолґошу пропав кілька днів по екзекуциї без слїду. Спершу гадали, що виїхав. Нинї побоюють ся, що єго убили анархісти. Ще перед виконанєм екзекуциї одержав він кілька листів з погрозами.

навистний, завзятий, але також гостинний, щедрий, отвертий, простодушний, отвираючи широко двері прохожим і за найменшу ознаку прихильности віддячуючий ся вірною приязнею.

Так від місяця перебігав я в ріжних напрямах той величавий остров з чувством, що живу на краю сьвіта. Нїяких заїздів, коршем, доріг. Крутими стежками, на мулї доїздить ся до сіл, прилїплених в половинї гори, звідки панують над крутими пропастями, з глубини котрих доносить ся завсїди, безнастанно глухий лоскіт шалїючого потока. Стукає ся до дверий домів. Просить ся о притулок на ніч і о їду до завтра. І засїдає ся до невибагливої вечері і засипляє ся спокійно під убогою стріхою; а на другий день стискає ся честну руку господаря, котрий проводить до границї села. Отже одного вечера по десятигодиннім походї, дійшов я до малої оселї, самітної, в вузкій долинцї, котра о годину ходу вела до моря. Обосторонні склони гір, покриті гущавиною старих дерев і денеде вистаючими сірими, нагими скалами, замикали приступ до тої дивно сумної місцевости.

Коло хати, кілька корчів винограду, малий огородець, а дальше кілька великих каштанів — цїлий маєток в тім біднім краю.

Женщина, що мене приймила, була стара, сувора і чисто одїта, що належить до виїмків. Мужчина, що сидїв на соломянім кріслї, встав, поклонив ся і сїв, не чажучи слова. Єго товаришка сказала:

— Не треба єму брати за зле; він тепер глухий. Має вісїмдесять два лїта.

Говорила по французски добре. То мене здивувало.

Отже я спитав:

— Ви не Корсиканцї?

— Нї — відповіла. — Ми з Франциї, але мешкаємо тут вже пятьдесять лїт.

Якесь чувство неспокою і страху обіймило мене на гадку тих пятьдесятьох лїт проведених тут в тій темній норі, так далекій від міста і живих людий. Прийшов ще старий пастух і ми засїли до обіду, що складав ся з одної страви: густа юшка, де капуста, бараболї і солонина варили ся разом в однім горшку.

По обідї, сїв я перед дверми, з стисненим серцем під вражінєм сумного окруженя, суму, що нераз обіймає подорожних по цїлоденних трудах, в таких пустих місцевостях. Здавалось би, що всему приходить конець, людям і цїлому сьвітови. Нараз добачує ся страшну нужду житя, самотність, одинокість.

Жінка вийшла також перед поріг дому і ведена цїкавостию, що жиє на днї серця і найбільше пригноблених людий, спитала:

— Приїздите з Франциї?

— Так, їздыжу для приємности.

— Ви може з Парижа?

— Нї, я з Нансї.

Здавалось менї, що дивне зворушенє заволодїло нею. Як я то замітив, а радше відчув, вже не знаю.

Поволи вимавляючи слова, повтаряла:

— Отже з Нансї....

Муж станув на порозї, байдужний як звичайно — глухий.

— То нїчо не шкодить, він цїлком глухий, сказала, а за хвилю знов почала:

— То ви знаєте мешканцїв Нансї?

— Так, майже всїх.

— Родину де Сент-Аллес?

— Дуже добре; були в приязни з моїм вітцем.

— Як називаєте ся?

Я сказав моє назвище. Поглянула на мене уважно і сказала тихо, немов пригадуючи собі:

— Так, так, памятаю. А родина Брісмер, що з нею стало ся?

— Всї вимерли.

— Ах, а родина де Сірмон, знаєте їх?

— Так, послїдний єсть ґенералом.

Тодї сказала, дрожачи зі зворушеня, неспокою, порушена якимись сильними і сьвятими чувствами, обудженими несподївано і тою потребою висказаня всього о річах довго замкнених на днї серця, о людях, котрих споминм потрясав душею.

— Так, Генрик де Сірмон... Знаю... То брат мій...

Я поглянув на неї остовпілий з зачудованя. І відразу пригадав собі.

Колись, колись був то голосний скандал, котрий порушив цїлу Льотарингію. Молода панна, хороша і богата, Сузанна де Сірмон, утїкла з підофіцiром гузарів, що служили під її вітцем.

Був то хороший хлопець, син селянина, але хоробрий вояк і він очарував доньку свого полковника. Побачила єго, замітила і полюбила, дивлячись певне на дефіляду шкадрони. Але як порозуміли ся, як могли бачити ся, умавляти ся? Як сьміли дати собі взаїмно пізнати, що люблять ся? То полишилось на все тайною.

Петербург 24 цьвітня. „Новое Время“ доносить з Гельсінґфорсу, що ґубернатор міста ґен. Кайлородов видав до мешканців міста відозву з покликом, аби не нарушували публичного спокою, бо правительство ужие сили.

Курс львівский.

Дня 23-ого цьвітня 1902.		платять	жадають
		К. с.	К. с.
I. Акциї за штуку.			
Банку гіпот. гал. по 200 зр.		535 —	547 —
Банку гал для торгов. по 200 зр.		350 —	380 —
Зеліз. Львів-Чернів.-Яси		573 —	580 —
Акциї гарбарні Ряшів		—·—	100 —
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.		—·—	350 —
II. Листи заставні за 100 зр.			
Банку гіпот. 4% корон		95 70	96·40
Банку гіпот. 5% преміов.		109·70	—·—
Банку гіпот. 4½%		99·50	—·—
4½% листи застав Банку краев.		100·80	101·50
4% листи застав. Банку краев.		97·30	98·—
Листи застав. Тов. кред. 4%		95·70	96·40
„ „ 4% льос. в 41½ літ.		95·60	96·30
„ „ 4% льос. в 56 літ.		96·—	96·70
III. Облїґи за 100 зр.			
Пропінацийні гал.		98·10	98·80
Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем.		102·30	103·—
„ „ „ „ 4½ %		100·50	—·—
Зеліз. льокаль. „ 4% по 200 кор.		96·60	97·30
Позичка краев. з 1873 по 6%		—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.		96·80	97·50
„ „ м. Львова 4% по 200К.		93·—	93·70
IV. Льоси.			
Міста Кракова		73·—	78·—
Міста Станиславова		—·—	—·—
Австр. черв. хреста	Курс віденьский	57·25	58 25
Угорск. черв. хреста		29·60	30.60
Іт. черв. хрес. 25 фр.		27·50	30.50
Архік. Рудольфа 20К.		80·—	83.—
Базиліка 10 К		19·10	20.10
Joszif 4 К.		8·25	9.50
Сербскі табакові 10фр.		9·50	11.—
V. Монети.			
Дукат цісарский		11·22	11·34
Рубель паперовий		2·50	2·54
100 марок німецких		117·—	117·60
Доляр америк.		4·80	5·—

Надіслане.

Оповіщене

Повідомляє ся Р. Т. Всеч. Духовеньство, що Міський музей у Львові купує і дає найвисші ціни за старі ризи церковні, капи, дальматики, як також всяку церковну утвар.

Дирекция промислового музея.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодіжи. Ціна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодїж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на літературну діяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі поясненя в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Чарнецкого, ч. 26.

— **„Краєвий Союз кредитовий“** видав для руских товариств кредитових потрібні друки і продає їх по отсих цінах:

1. Книга довжників . . . аркуш по 10 сот.
2. Замкненя місячні . 2 аркуші „ 5 „
3. Інвентар довжників . аркуш „ 5 „
4. „ вкладників . „ „ 5 „
5. „ удїлів . . . . „ „ 5 „
6. Книга головна . . . . „ „ 10 „
7. „ лїквидацийна . „ „ 10 „
8. „ вкладок щадничих „ „ 10 „
9. „ удїлів членьских „ „ 10 „
10. Реєстр членів . . . . „ „ 10 „

Купувати і замовляти належить в „Краєвім Союзї кредитовім“ у Львові, Ринок ч. 10 I. поверх.

— **„З живого і мертвого“** новелї Евгена Мандичевского, дістати можна в руских книгарнях і у автора: площа Академична ч. 4 II. поверх, по цїнї 1 Кор. за брошур. і 1 К 30 с. за оправлену книжочку.

Нічого не догадувано ся, нічого не причувано. Одного вечера, коли вояк скінчив час служби войскової, зникли обоє. Глядали їх і не найшли. Не було ніколи ніякої вісти, всї гадали, що померла.

І я віднайшов єї тепер в тій понурій долині.

Тепер я почав:

— Так пригадую собі. Ви панна Сузанна де Сірмон.

Кивненем голови відповіла „так“. Сльози покотили ся по єї лици. А показуючи менї поглядом неподвижно стоячого на порозї дому старця, сказала:

— То він!

І я зрозумів, що все его любила, що глядїла на него все очарованими очима.

— Чи були ви хоч щасливі?

— От, так, дуже щаслива. Зробив мене дуже щасливою. Я ніколи нічого не жалувала.

Я вдивлював ся в неї сумний, зачудований, дивуючись силї єї любови! Та дівчина богата кинула всьо, ідучи за тим чоловіком, хлопом. Сама стала ся хлопкою. Примінила ся до того житя без достатку, без ніякої причини, без делїкатности; піддала ся всїм условям.

І любила єго ще. Стала женою господаря, рільника, наділа полотняну спідницю. Їла в глиняній мисци, на простім білім столї, сидячи на стілци виплїтанім соломою, юшку з капустою, бараболями і солониною. Спала на твердім сїннику.

Не гадала ніколи о нічім, лише о нім! Не жалувала ні за прикрасами, ні за материями, ні елеґанциєю, ні за мягким сидженем, ні теплотою богато обставлених комнат, ні за делїкатними пухами, в котрих тоне тїло в часї відпочинку. Не бажала ніколи нічого, крім него. Маючи єго, не гадала о нічім більше.

Покинула житє цїлком молода і сьвіт і тих, що єї виховали і любили. Пішла за ним самотна, закопати ся в тих диких горах. І він був для неї всїм: бажанем, будучностию, надією. Цїле єї довге житє виповнив щастєм!

Не могла би бути більше щасливою.

І цїлу ніч чуючи тяжкий віддих старого вояка, що спав смачно на твердім ложи, гадав я о тій, що пішла за ним так далеко, о тій цїлій незвичайній пригодї і о тім щастю так цїлковитім в тих бідних обставинах.

А о всходї сонця, стиснувши руки своїм господарям, пустивсь я в дальшу дорогу.

. . . .

Оповідач замовк. Одна з пань сказала:

— То всьо одно, мала дуже легкі ідеали, потреби надто прості, вимоги малі, то мусїла бути цїлком звичайна особа.

Инша вимавляючи поволи слова, сказала:

— Що то шкодить! Була щасливою!

А там далеко, на овидї, Корсика губила ся в нічнім сумерку, западаючи чим раз більше в море, затираючи свій начерк, що повстав немов умисне длятого, щоби підтвердити історию тих двох люблячих ся сердець, укритих на єї побережу.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

І Н С Е Р А Т И.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).